

FOTO: NTB SCANPIX

Kritisk: Overlege Mads Gilbert.

Akutt

* «Ytterligere nedlegging av akuttinntak vil gjøre distriktsbefolkningen enda mer sårbar, og det er i realiteten et angrep på bosettingsmønsteret i Norge.»

Overlege Mads Gilbert ved Akuttmedisinsk klinikk ved Universitetssykehuset i Nord-Norge, til Klassekampen.

Delvis skyldig

* «Konflikt er det nesten nødt til å bli når to av partiene sitter i regjering og to sitter utenfor. For Venstre og KrF er noe av fordelene ved å sitte utenfor regjering nettopp at de gjennom en runde forhandlingsdrama på Stortinget kan distansere seg litt fra regjeringen og vise frem hva de selv får kjempe frem. Det er slik de kan fremstå som bare delvis medskyldige.»

Politisk redaktør i Dagens Næringsliv, Kjetil B. Alstadheim, om det borgerlige samarbeidet.

Uro

* «Deler av Høyre er bekymret for at Siv Jensen ikke har god nok kontroll over partiet sitt. Vel så mye som det Per Sandberg klarte å lure av seg overfor KrF, plages de av at Siv Jensen tilsynelatende ikke har autoritet nok til å parkere Sandbergs utspill ordentlig. Men Sandberg har støttespillere og meningsfeller, og Jensen kan ikke utfordre dem for hardt, selv om hun skulle ønske det. Det kan ikke utvikle seg, for en koalisjonsregjering lever dårlig med at en av partilederne ikke har kontroll på baklandet sitt.»

Politisk redaktør Trine Eilertsen i Aftenposten skriver også om det borgerlige samarbeidet.

Nationen arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale bes ta kontakt med redaksjonen. Pressens Faglige Utvalg (PFU) er et klageorgan som behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål. PFU holder til i Oslo, tlf. 22 40 50 40. Epost: pfu@presse.no

Svak jobb mot svinesmitte

Svinebønder og røktere som kommer til legen for å bli testet for den farlige svinebakterien LA-MRSA, blir avvist. Her er det noe eller noen som har sviktet totalt.

Allerede i fjor sommer anbefalte Mattilsynet og Norsk Folkehelseinstitutt at alle som har vært i kontakt med svinebesetninger i utlandet, skal testes for den antibiotikaresistente svinebakterien. Likevel har både norske og utenlandske statsborgere de siste årene opplevd at leger ikke vil gjennomføre testen.

Fagdirektør i Animalia, Ola Nafstad, sa mandag i Nationen at han har hatt flere henvendelser fra fortvilte bønder som har ønsket å teste seg. Konsekvent testing av utsatte personer det siste året kunne ha forhindret utbruddet av LA-MRSA i fire svi-

nebesetninger som nå er bekreftet smittet i Nord-Trøndelag.

Mattilsynet sier avvising på legekantoret skyldes kommunikasjonssvikt mellom tilsynet og helsevesenet. Flere har opplevd at legen de oppsøker ganske enkelt ikke vet at kontakt med svinebesetninger i utlandet er en smitterisiko.

Det er merkelig at en slik svikt er mulig. Hvem ble anbefalingen fra Mattilsynet og Folkehelseinstituttet rettet mot, og hvem mottok den, hvis ikke legene?

Det er på høy tid med en klargjøring av ansvaret for testing av utsatte personer. Det er ikke godt nok at initiativet er overlatt til den enkelte gårdsarbeider. Grunnen til at smitten i Nord-Trøndelag ble oppdaget, var at en utenlandsk arbeider ble testet da han skulle skifte jobb. Den

Oppsummert

Avvist

1 Svinebønder og røktere som ønsker å bli sjekket for svinebakterien LA-MRSA, møter liten forståelse på legekantoret.

Svikt

2 Mattilsynet kaller det en kommunikasjonssvikt. Det holder ikke.

Ansvaret

3 Det må nå bli helt klart hvem som har ansvaret for at utsatte gårdbrukere og røktere blir testet.

nye arbeidsgiveren krevde legesjekk.

Helsearbeidere i norske sykehus og sykehjem er pliktet til å la seg teste hvis de kan ha vært i nærheten av LA-MRSA-smitte. I helsevesenet er det arbeidsgiver som bærer ansvaret for og kostnadene ved at ansatte tester seg hvis de har vært i risikofylte situasjoner. Antagelig må ansvaret i jordbruket ligge hos svinebøndene selv.

Det har vært lite LA-MRSA i Norge. Bakterien, som smitter mellom mennesker og dyr, ble første gang påvist i 2011. Hvis norsk landbruk skal beholde sitt gode rykte som produsent av ren mat, er troverdig kamp mot sykdommer avgjørende. Alle involverte må ta sin del av ansvaret for effektiv kommunikasjon og smittebekjempelse.

Smuler er også brød

DAGENS GJEST

«**De reiv for fote.** I sin uvitende overbevisning overhørte de folket og fagkunnskapens protester og høvla ned stor arkitektur og ugjenkallelige kulturminner», skrev journalisten Harriet Eide i en kommentar i Dagbladet forleden. Listen over politikernes dårskap i slike konfliktsaker er endeløs, i Oslo som i landet for øvrig. Men er de folkevalgte alene om å være syndebukker?

Det er enkelt å henge ut kommunepolitikere, og av og til skjer det med god grunn. Rivingen av den praktfulle hovedbygningen på Nordli gård i Sørums kommun (2009) sendte sjokkbølger gjennom det frivillige kulturminnevernet i Norge. Striden som endte med at Vikenhuset på Skei i Jølster til slutt ble revet i 2014, er ikke stort bedre. Det er derfor tilsynelatende oppløftende at Oslo kommune og Riksantikvaren i Dagsavisen 21. februar serverte gladnyheten om at 21 byområder nå skal skånes for hardhendt byutvikling fordi de representerer viktige kulturhistoriske verdier. Byutviklingsbyråd Bård Folke Fredriksen uttaler i sakens anledning at «man nå kan få en enklere prosess og ofte gå rett på

byggesak» i de deler av byen som ikke er fredet eller regulert til bevaring.

Riveraseriet gikk sin seiersgang over hele den vestlige verden i etterkrigstiden. I New York så modernitetsteoretikeren Marshall Berman hvordan hans barndoms gater i Bronx i 1960 ble jevnet med jorden for å gi plass til en ny motorvei. Det to verdenskriger ikke hadde klart å rasere av Europas bygningsarv, sørget de påfølgende tiår for å bote på. Paris mistet sine berømte markedshaller, Stockholm sine pulserende kvartaler i Klara, og mange av Brussels fineste eksempler på jugendarkitektur, herunder arkitekten Viktor Hortas berømte Maison du Peuple, forsvant da verdensutstillingen Expo 58 skulle forberedes. Brede gater og motorveier skar seg gjennom den belgiske hovedstaden, trikkene gikk delvis under jorden, mens høyhusene tårnet seg opp og rev byen i filler. Fenomenet ble, med god grunn, døpt «Brus-selization».

Selvfølgelig reagerte folk. Men den gang som nå, til liten nytte. Det som i 1950-årene startet som noen spinkle motstemmer, utviklet seg imidlertid til rene folkebevegelser i tiåret etter. Den vok-

Sjur Harby

Sjur Harby er arkeolog og skribent

sende sympatien for bygningsarven ble til en kamp mot etablerte sannheter, autoriteter, forbrukersamfunnet, mot undertrykking av kvinner, arbeidere og homofile, og for naturvern, katt, kanin og det enkle liv på landet.

Også i Oslo stormet det da den gamle arbeiderbydelen Enerhaugen og det engelske kvartal på Solli plass skulle rives. I Mosjøen var det saneringsplanene for Sjøgata som satte sinnene i kok, i Bergen ønsket om å rive Tyskebryggen og senere realiseringen av arkitekt Erling Viksjøs rådhusprosjekt midt i det bevaringsverdige Marken. I Ålesund kom byggingen av det nye rådhuset, etter lang tids kamp, til å utradere byens berømte fuglefjell og den staselige Rønnebergvillan.

Opplistingen av byområder i Oslo, som ble presentert i Dagsavisen, inneholder bare selvfølgeligheter som Karl Johans gate, Homansbyen, Akershus festning, Kvadraturen og den idylliske trehusbebyggelsen i Damstredet og Telthusbakken. Om noen år vil de ligge der som små reservater, inneklemt i et fortettet bylandskap formet av entreprenører og eiendomsutviklere. Og som en bekræftelse på at smuler også er brød.

REVET

«**Det to verdenskriger** ikke hadde klart å rasere av Europas bygningsarv, sørget de påfølgende tiår for å bote på.»

 www.nationen.no	 Sjefredaktør: Mads Yngve Storvik mads.storvik@nationen.no	 Politisk redaktør: Kato Nykvist kato.nykvist@nationen.no	 Nyhetsredaktør: Rino Andersen rino.andersen@nationen.no
--	---	--	---